

„Nekřesej do kaše, křesej do troudu...“ 200 let od narození Karla Havlíčka (1821–1856)

I.

„Jenom se, moje milá Faninko, nikdy nepleťte do mužských záležitostí a nebojte se nikdy o mne a mou čest. Darma si tím působíte hořké chvíle. Což myslíte, že může člověk, když chce něco na světě vyvésti, být ode všech chválen?“

(Dopis Karla Havlíčka Fanny Weidenhoffrové, 16. července 1845)

II.

Havlíček tak reagoval na vlnu kritiky, která se na něj snesla po vydání recenze na dílo *Poslední Čech* J. K. Tyla a která dolehla až do Německého Brodu. S Františkou Weidenhoffrovou, dcerou z tamní měšťanské rodiny, se sblížil po svém návratu z Ruska, když v Brodě založil ochotnické divadlo a Fany v něm hrála. Po Havlíčkově odjezdu v březnu 1845 do Prahy můžeme sledovat vzájemný vztah právě díky korespondenci. Touhou i steskem naplněné dopisy střídaly i ty, v nichž se ženich a nevěsta chystali na svůj sňatek, na zařízení bytu, na obstarávání různých dalších záležitostí. Dopisy ale také postupně odhalují průrvu, která mezi oběma mladými lidmi vznikala – Havlíček se prosazoval v nejvyšších patrech české vlastenecké společnosti, stal se redaktorem a uvědomoval si, jaký vliv a odpovědnost tím získal. Fany se mu ale svěřovala s obavami, jimž musela doma čelit: rodiče chtěli provdat dceru za toho, kdo bude mít pevné a jisté postavení, a tedy i příjmy, aby mohl zajistit ženu, resp. rodinu. Takové postavení Havlíček zpočátku neměl, a ani když se stal redaktorem Pražských novin, nerozptýlil všechny obavy. Vše bylo ke sňatku v září 1846 přesto nachystáno, ale náhle z něj sešlo.

III.

Jaroslava Janáčková, Alena Macurová, *Milostné listy Karla Havlíčka a Fany Weidenhoffrové: vztah v korespondenčním dialogu*, Česká literatura 63, č. 5 (2015), s. 659–671; tytéž, *Milostné listy Karla Havlíčka a Fany Weidenhoffrové II Kdo jsem já?*, Česká literatura 64, č. 2 (2016), s. 204–224, Robert Adam, František Martinek, Petr Piša, Magdaléna Pokorná, Lucie Rychnovská (eds.), Karel Havlíček. Korespondence III. 1845–1847, Praha 2020.

